

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa W. P.  
przeciwko Skarbowi Państwa-Prezesowi Sądu Rejonowego w C.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 lutego 2020 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 5 marca 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

**1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 2) nie obciąża W. P. obowiązkiem zwrotu na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego;**

**3) przyznaje na rzecz adwokat J. K. ze Skarbu Państwa (Sąd Apelacyjny w (...)) kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł plus należny podatek VAT tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną W. P. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia

skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 marca 2019 r., powód W. P., wbrew wymaganiom stawianym instytucji przedsądu, nie wskazał na jakąkolwiek przesłankę uzasadniającą jej przyjęcie, wyszczególnioną w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. W efekcie, wniosek skarżącego nie odniósł skutku. Otóż w zaprezentowanej Sądowi Najwyższemu skardze kasacyjnej, wbrew wymogom stawianym temu pismu w zakresie wniosku o przyjęcie skargi wraz z uzasadnieniem, skarżący nie wskazał na jakąkolwiek przesłankę przedsądu określoną w katalogu, o którym mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Poprzestał jedynie na sformułowaniu w skardze dwóch redakcyjnie wyodrębnionych jej elementów to jest: wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia. Tytułem tego ostatniego skarżący przedstawił rozbudowany wywód prawny, w którym stwierdził, że „na gruncie niniejszego postępowania w sposób błędny i bezprawny wydano rozstrzygnięcia wykonalne i powodujące szkodę u powoda”. Nadto skarżący zarzucił Sądowi Apelacyjnemu w (...), że ten, w przedmiotowym postępowaniu, nie rozpoznał istoty oraz „w sposób niewłaściwy zważył treść przesłanki zgodności z prawem uznając, że sąd wydając rozstrzygnięcie w sprawie zaopatrzone w klauzulę wykonalności pomimo braku

prawomocności nie może być podmiotem działającym w warunkach bezprawności”, uzupełniając jednocześnie swoje rozważania przytoczeniem kilku też wybranych orzeczeń Sądu Najwyższego, bez powiązania ich, jednakże, z występującym w przedmiotowej sprawie stanem prawnym.

Tymczasem, zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego, spełniając formalny wymóg skargi kasacyjnej, określony w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., skarżący powinien zawrzeć w niej wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i wniosek ten uzasadnić, wskazując na występowanie w sprawie przynajmniej jednej z okoliczności stanowiących przesłanki przedsądu, określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. oraz przedstawić odpowiednie argumenty prawne uzasadniające występowanie ściśle określonej w ustawie przesłanki (por. postanowienie SN z dnia 24 października 2007 r., V CSK 354/07, niepubl.).

Mając powyższe na względzie wskazać należy, że uzasadnienie wniosku o przejęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na opisanu stanu faktycznego sprawy oraz przebiegu procesu, ale powinno odnosić się do przesłanek z 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. (por. postanowienie SN z dnia 3 kwietnia 2006 r., II CSK 85/06, niepubl.). Nadto skarżący powinien wprost wskazać chociaż jedną z przesłanek przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., która występuje w sprawie. Skarżący nie spełnił tych wymogów. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przesądzono, że dla spełnienia wymagania uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie jest wystarczające odwołanie się przez stronę skarżącego do jakichkolwiek okoliczności, które jego zdaniem przemawiają za takim rozpoznaniem. Jedynie wyraźne odniesienie się do co najmniej jednej z przesłanek, o których mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. i przedstawienie argumentacji przekonującej, że przesłanka taka w istocie w sprawie zachodzi stanowi zadośćuczynienie obowiązкови wynikającemu z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Celem wprowadzenia tego obowiązku jest bowiem umożliwienie stronie skarżącej wykazania, że jej skarga powinna zostać rozpoznana, a to może nastąpić jedynie wówczas, gdy przynajmniej jedna ze wspomnianych przesłanek w sprawie występuje (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r. II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 135).

W konsekwencji powyższych rozważań brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanki przedsądu zostały przez W.P. w sposób właściwy wykazane. Przesłanki te nie zostały przez niego w ogóle sformułowane, a zaprezentowany wywód prawny, tytułem uzasadnienia wniosku o przyjęcie jego skargi do rozpoznania, w rezultacie nie spełnia wymogów stawianych instytucji przedsądu w postępowaniu kasacyjnym. Nadto, należy również stwierdzić, że Sąd Najwyższy nie dopatrył się okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, a którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).